
СТРУКТУРА ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ

Ганна КРАСИЛЬНИКОВА

ПЛАН

Вища освіта. Нормативні документи

Національна рамка кваліфікацій (НРК)

Євроінтеграція вищої освіти

Проблеми та перспективи подальшого розвитку

Структура вищої освіти України та шляхи її удосконалення

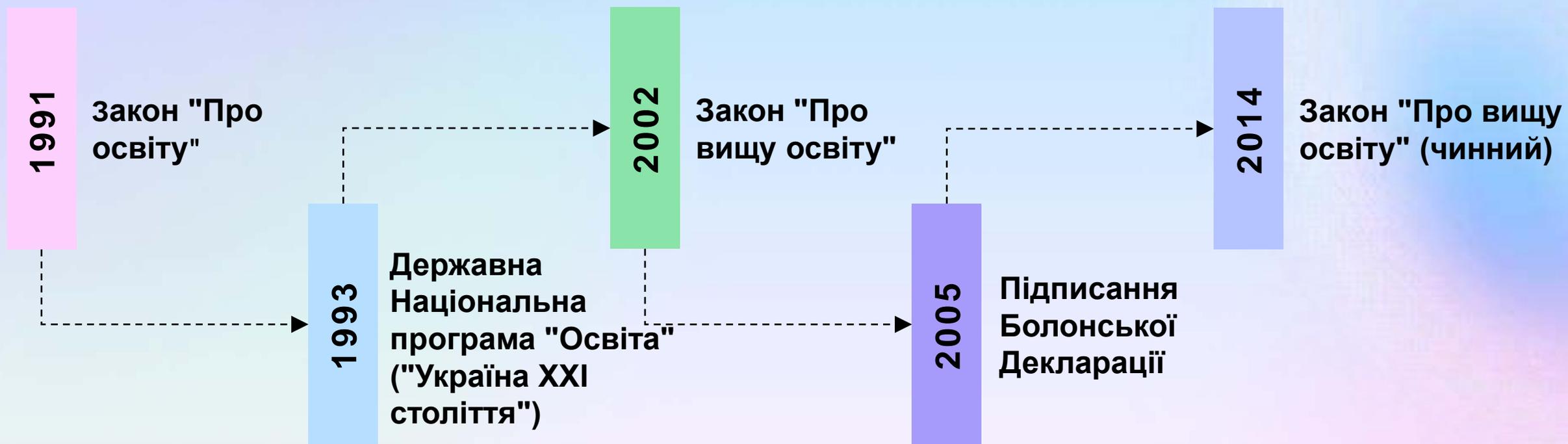
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

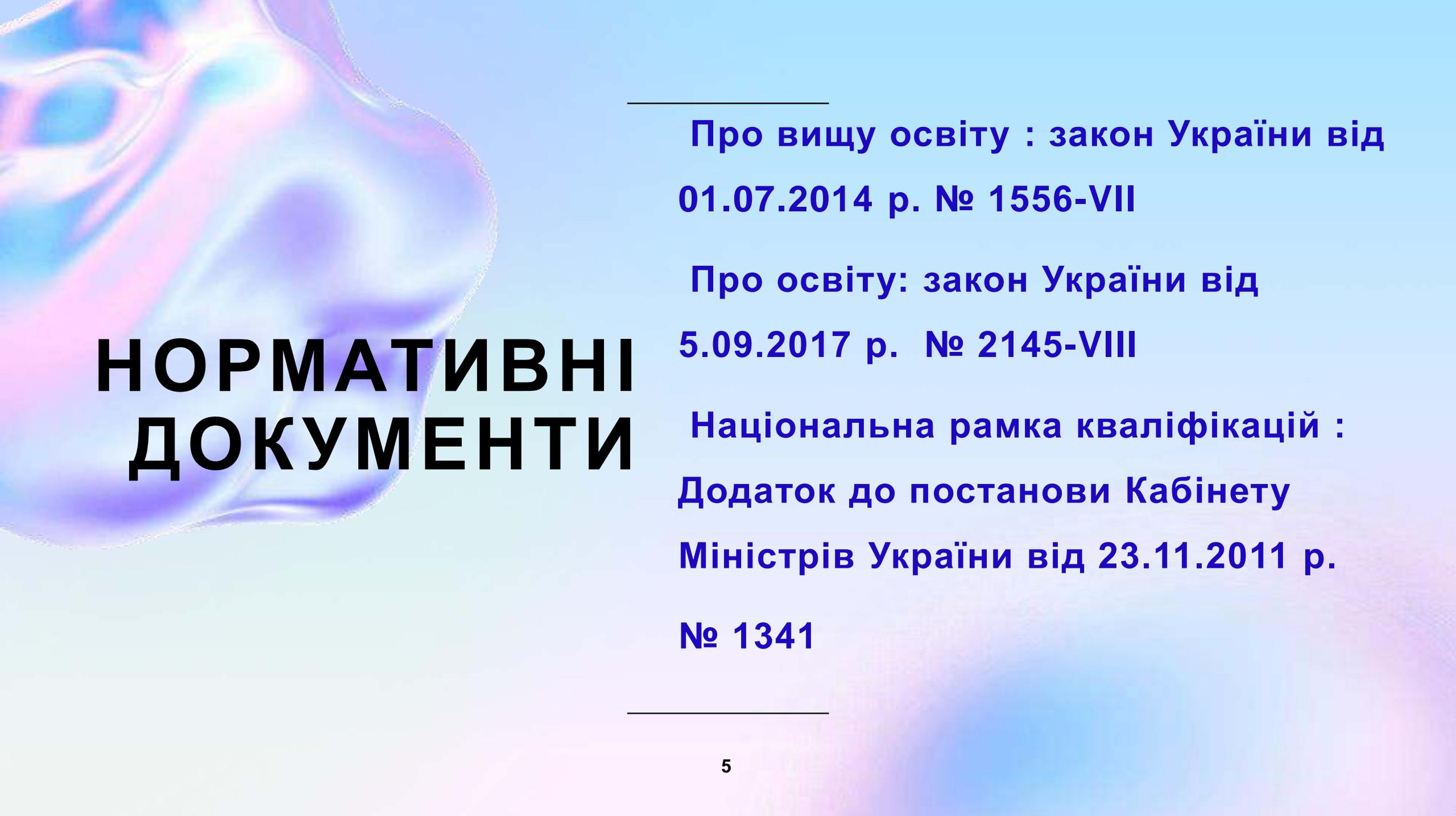
Острозька Академія	1576	Засновник князь Костянтин Острозький
Києво-Могилянська Академія	1632	Засновник Петро Могила
Львівський університет	1661	
Харківський університет	1805	
Ніжинська гімназія вищих наук (Чернігівська губернія)	1820	Засновник князь Олександр Безбородько
Київський університет	1834	філософський факультет
Одеський університет	1865	Ініціатор лікар М.І. Пирогов
Чернігівський університет	1875	

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЄВРОПІ

Назва країни	Місто	Дата заснування університетів (роки)
Італія	Болонья	1119
	Віченца	1205
	Ареццо	1215
	Неаполь	1224
	Рим	1303
Франція	Монпельє	1180-1289
	Париж	1215
	Сорбонна	1259
Німеччина	Гейдельберг	1386
	Лейпциг	1409
	Віттенберг	1502
	Кенігсбер	1544

РОЗВИТОК НОРМАТИВНОЇ БАЗИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

**Про вищу освіту : закон України від
01.07.2014 р. № 1556-VII**

**Про освіту: закон України від
5.09.2017 р. № 2145-VIII**

**Національна рамка кваліфікацій :
Додаток до постанови Кабінету
Міністрів України від 23.11.2011 р.
№ 1341**

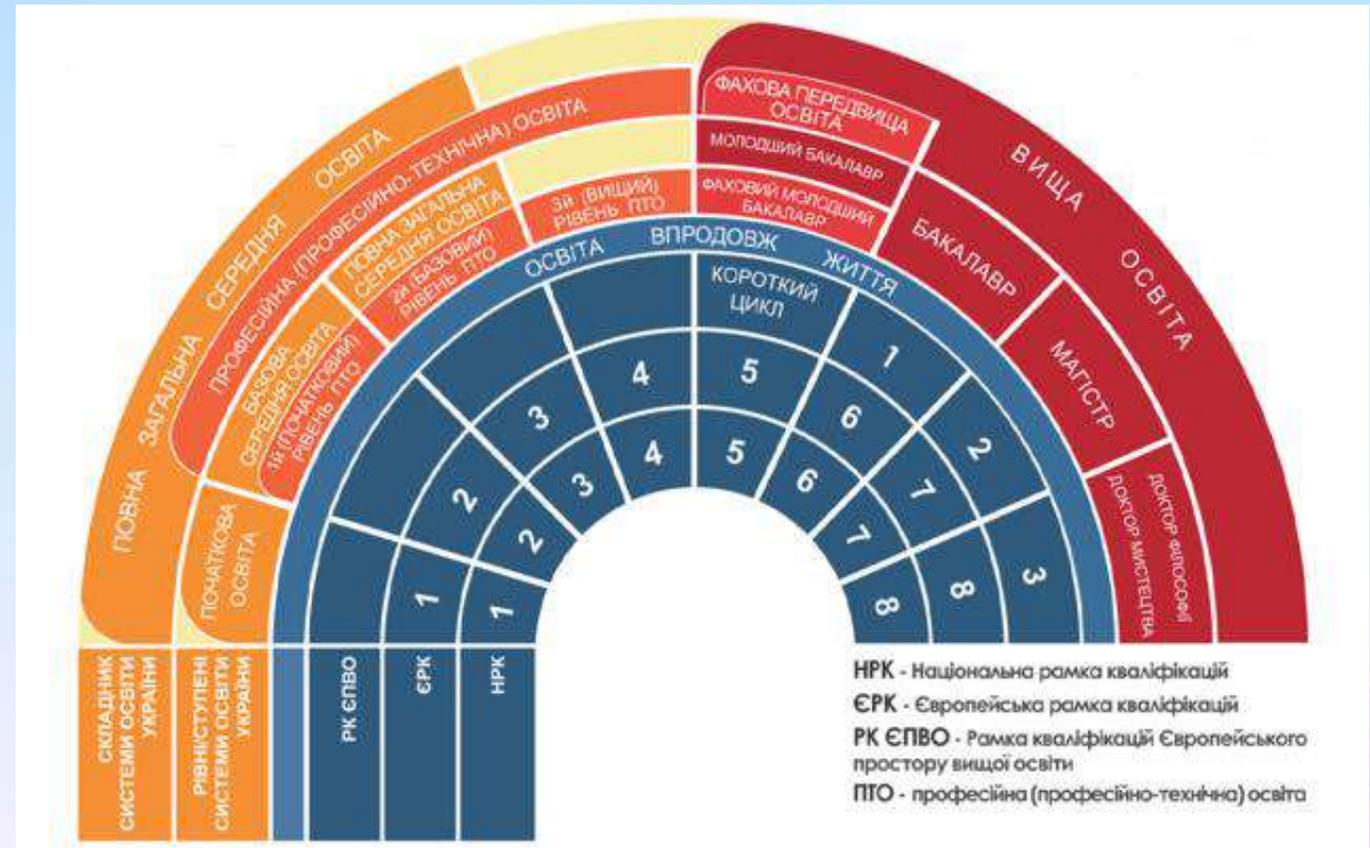
СТРУКТУРА ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

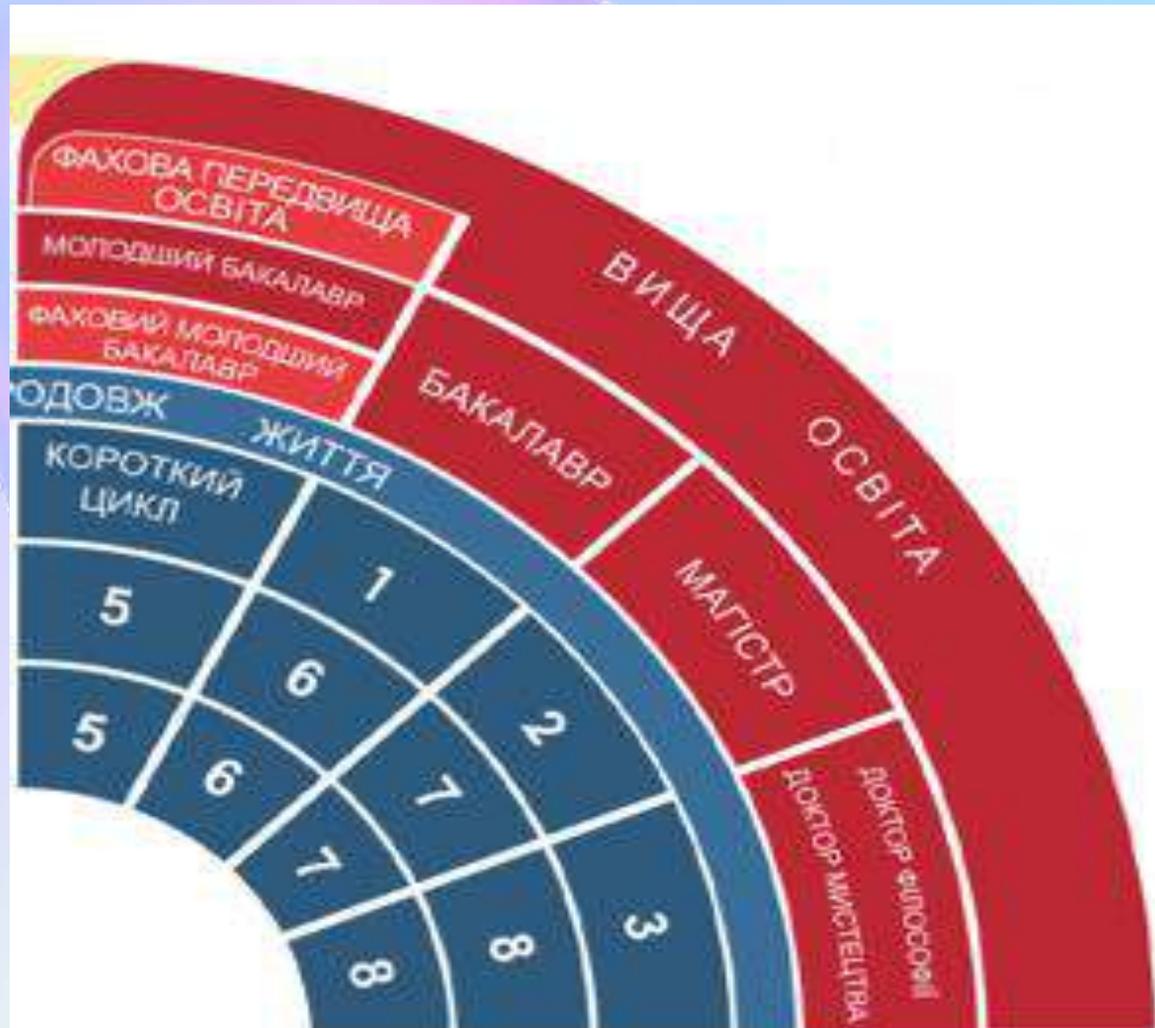

СТУПЕНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР (120 КР.ЄКТС)
БАКАЛАВР (180-240 КР.ЄКТС)
МАГІСТР (ОПП - 90-120 КР.ЄКТС)
(ОНП -120 КР.ЄКТС)
ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ - 4 РОКИ (30-60 КР. ЄКТС)

НАЦІОНАЛЬНА РАМКА КВАЛІФІКАЦІЙ (ЗІ ЗМІНАМИ 2020)

НРК - Національна рамка кваліфікацій
 ЄРК - Європейська рамка кваліфікацій
 РК ЄПВО - Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти
 ПТО - професійна (професійно-технічна) освіта

Європейська рамка кваліфікацій навчання впродовж життя (EQF LLL) (2008) – 8 рівнів

Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (FQ ENEA) (2005) – короткий цикл, 1-й, 2-й, 3-й цикли

Опис кваліфікаційного рівня «бакалавр» (фрагмент)

Рівень	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
6	Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів,	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами спроможність нести відповідальність за

Україна - учасниця Болонського процесу

- 1998 - започаткування (Великобританія, Німеччина, Франція, Італія) **двоциклова система (бакалавр, магістр), Європейська кредитно-трансферна система, кредити ЄКТС**
- 1999 – 29 країн Європи (Болонья, Італія)
- 2005 – 40 країн, у т.ч. Україна
- 2007 – 46 країн, розвиток ЄПВО та 3 циклової системи
- 2018 - 48 країн, співвідношення з FQ ENEA
- 2024 – 47 країн, виключені росія і білорусь
- 2027 - наступна конференція
(місце проведення Молдова, Румунія)

ІНСТРУМЕНТИ ЄКТС

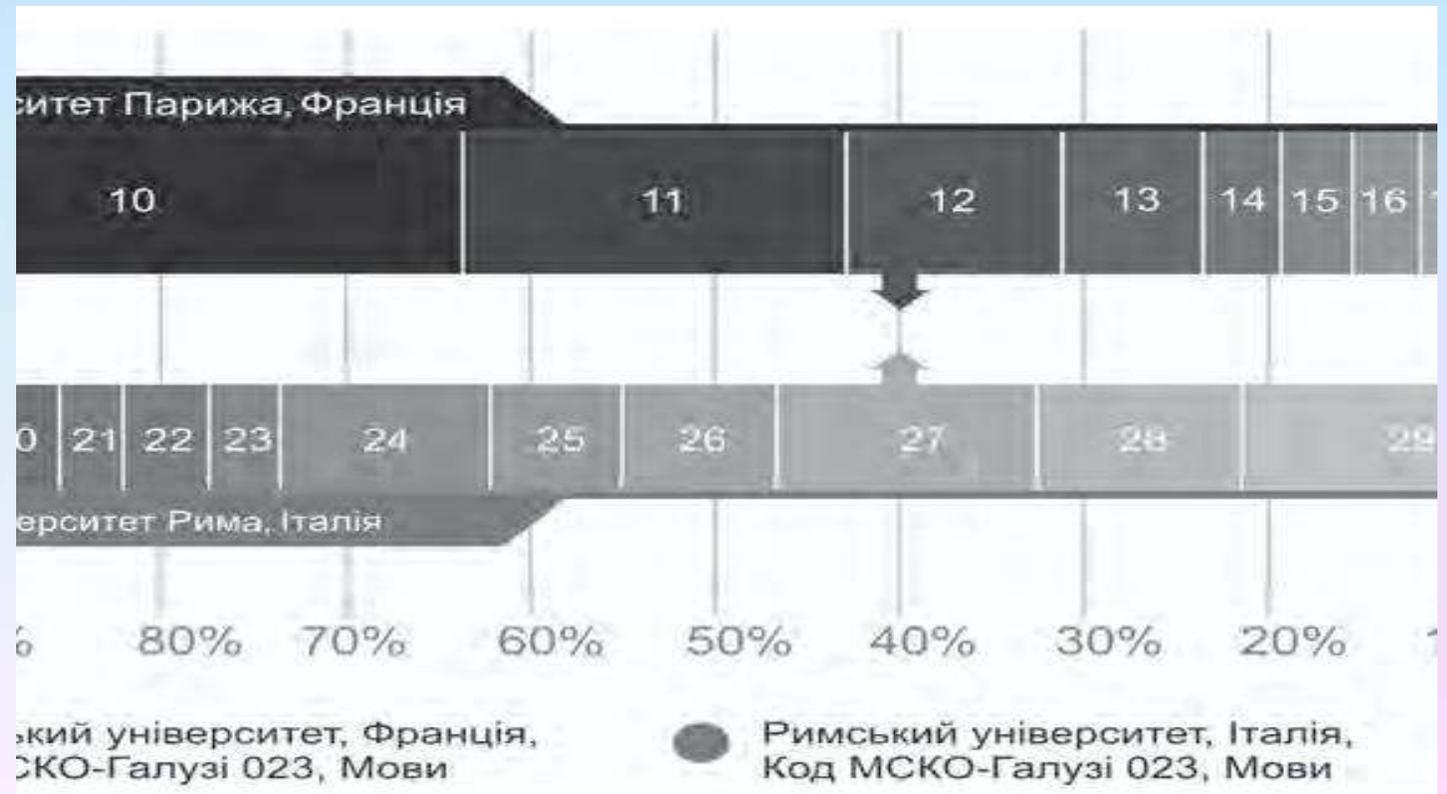
КРЕДИТИ для перезарадування навантаження

1 кредит ЄКТС = 30
год. навантаження

1 семестр = 30
кредитів ЄКТС

1 навчальний рік = 60
кредитів ЄКТС

ШКАЛА ЄКТС ДЛЯ КОНВЕРТАЦІЇ ОЦІНОК

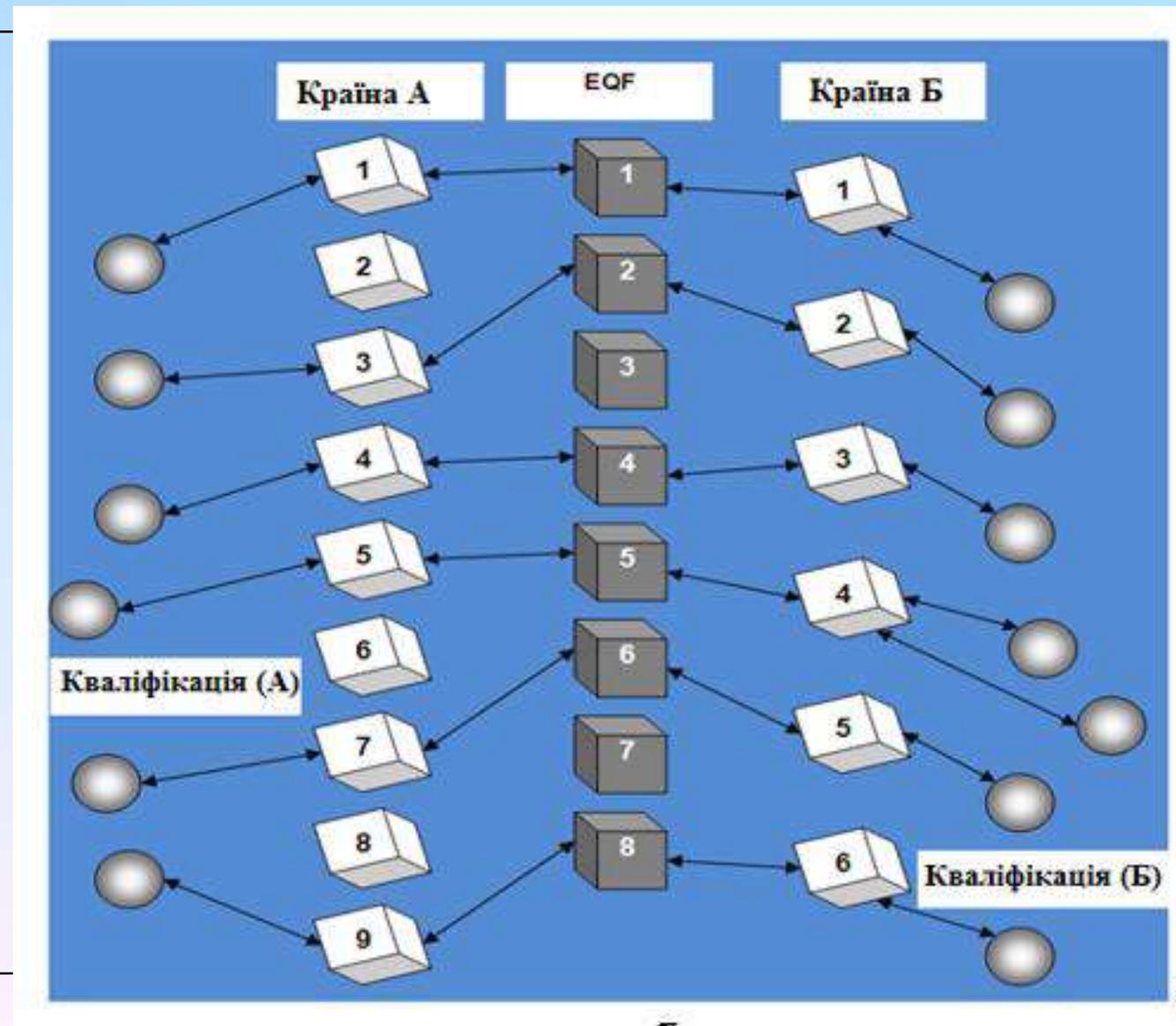
**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК
РАМОК КВАЛІФІКАЦІЙ
EQF LLL ТА FQ EHEA**

EQF LLL	FQ EHEA
1	
2	
3	
4	
5	*
6	Перший цикл
7	Другий цикл
8	Третій цикл

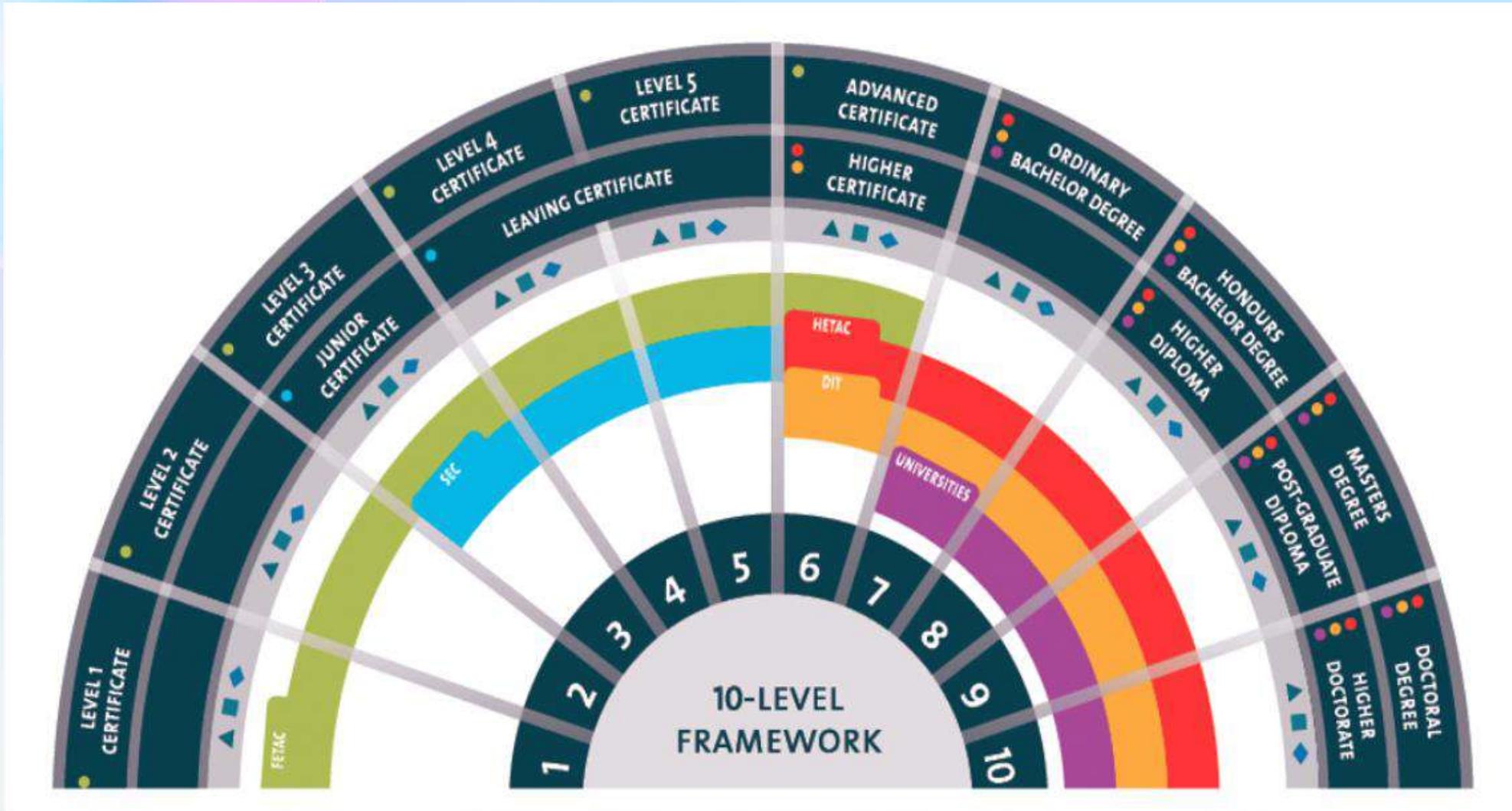
ВИКОРИСТАННЯ EQF LLL В КРАЇНАХ ЄС

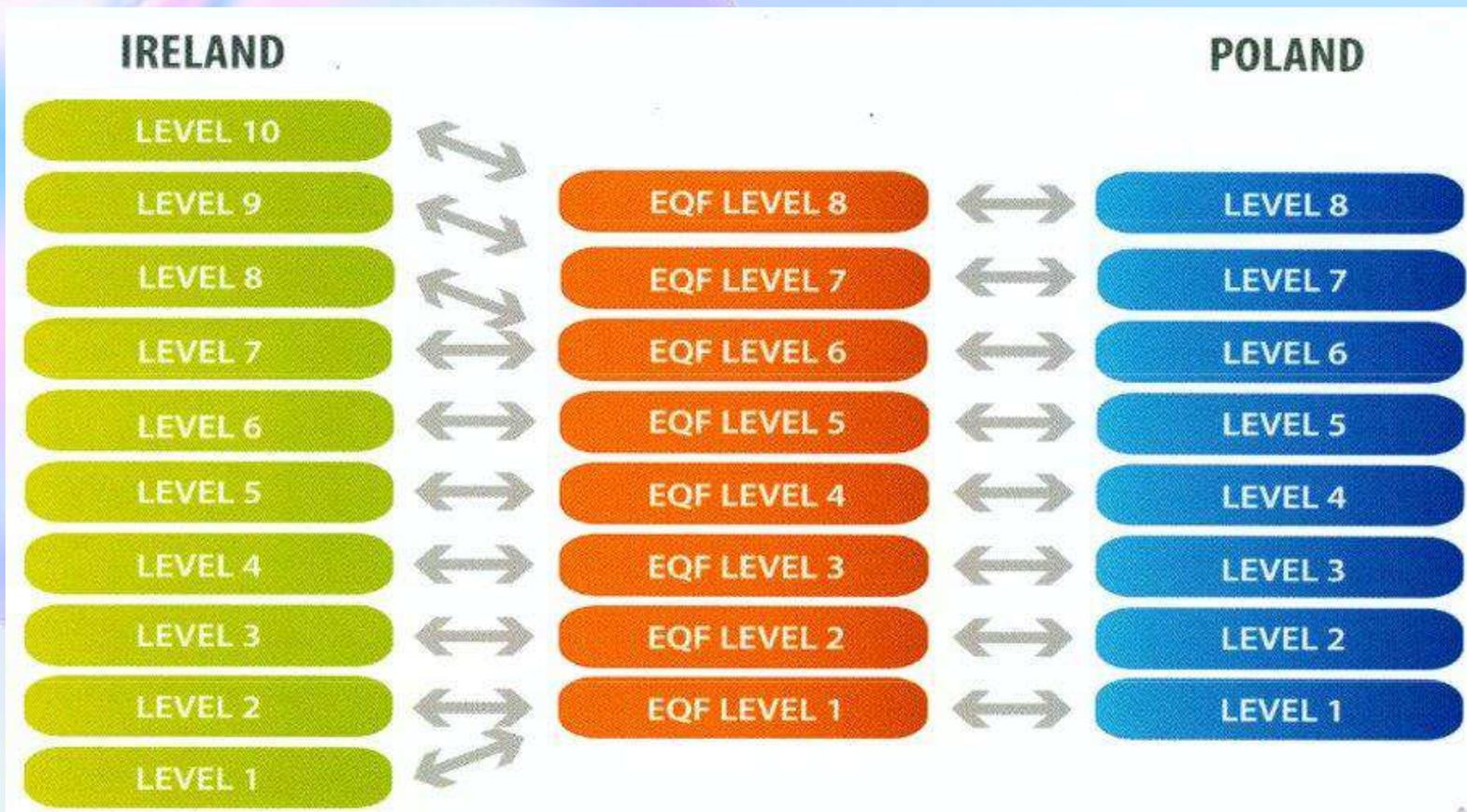

МЕХАНІЗМ ЗІСТАВЛЕННЯ РАМОК КВАЛІФІКАЦІЙ РІЗНИХ КРАЇН

Ірландська рамка кваліфікацій

ПРИКЛАД ЗІСТАВЛЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ТА ІРЛАНДСЬКОЇ РАМОК КВАЛІФІКАЦІЙ

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ (2021)

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ на 2021–2031 роки

Глобальні виклики вищій освіті

Глобалізація.

Старіння населення.

Цифровізація.

розвиток штучного інтелекту

Якість	Низька відповідність ринку праці, слабка доброчесність
Фінанси	Недофінансування, слабка автономія
Наука	Відрив від освіти, низька інноваційність
Кадри	Старіння викладачів, відтік молоді
Демографія	Зменшення абітурієнтів, конкуренція
Міжнародність	Слабка інтеграція, низькі рейтинги
Доступність	Соціальна нерівність, інклюзія

СТАН ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ (2026)

Категорія	Основні проблеми
Війна та безпека	Руйнування університетських будівель, евакуація закладів, загроза життю студентів і викладачів
Фінансування	Недостатні державні кошти, потреба у міжнародних грантах та інвестиціях
Якість освіти	Складність забезпечення стандартів у воєнних умовах, проблеми з акредитацією та доброчесністю
Кадровий потенціал	Відтік викладачів за кордон, старіння професорсько-викладацького складу.
Студентська мобільність	Вимушена міграція студентів, складність повернення та інтеграції у систему.
Цифровізація	Позитивний тренд, але нерівний доступ до технологій у різних регіонах

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Євроінтеграція	Уніфікація програм, мобільність	Визнання дипломів у ЄС
Цифровізація	Онлайн-платформи, електронні сервіси	Гнучкість навчання
Відновлення	Реконструкція університетів	Сучасна інфраструктура
Якість	Нові стандарти акредитації	Конкурентоспроможні випускники
Міжнародність	Спільні програми, рейтинги	Зростання іміджу України
Автономія	Самостійність університетів	Ефективне управління
Інновації	Наука + бізнес	Економічний розвиток
Інклюзія	Доступність для всіх	Соціальна стабільність

ДЯКУЮ

krasynykovah@khnmu.edu.ua

